

תאריך:

כיתה:

שם:

חילוק עם שארית ומשמעות השארית

דף עבודה

איך פותרים?

1. מחלקים כרגיל בחילוק ארוך, עד שנגמרות הספרות של המחולק.
2. מה שנשאר בסוף ואי אפשר לחלק אותו הוא השארית – והיא תמיד קטנה מהמחלק.
3. בודקים: מנה $\times$ מחלק + שארית = מחולק.
4. בבעיה מילולית מחליטים מה עושים עם השארית: מעגלים למעלה (צריך עוד אוטובוס), מוותרים עליה (סופרים רק קופסאות מלאות), או שהשארית היא התשובה עצמה.

דוגמה פתורה: $850 : 24 = ?$

1. $85 : 24 \rightarrow 3$, כי $3 \times 24 = 72$ ו- $85 - 72 = 13$
 2. מורידים את הספרה 0 ומקבלים $130 : 24$. כי $5 \times 24 = 120$ ו- $130 - 120 = 10$
 3. המנה 35 והשארית 10.
 4. בדיקה: $35 \times 24 + 10 = 850$
- התשובה:** 35, שארית 10

1 • קל השלימו את השארית.

- א. $29 : 4 = 7$ (שארית _____)
- ב. $47 : 6 = 7$ (שארית _____)
- ג. $83 : 9 = 9$ (שארית _____)
- ד. $65 : 8 = 8$ (שארית _____)
- ה. $100 : 11 = 9$ (שארית _____)
- ו. $58 : 7 = 8$ (שארית _____)

2 • קל חשבו את המנה ואת השארית.

תרגיל	מנה	שארית
95 : 12		
150 : 16		
214 : 25		
389 : 40		

3 • קל חשבו בחילוק ארוך את המנה ואת השארית.

תרגיל	מנה	שארית
500 : 18		
763 : 34		
1,250 : 46		
2,000 : 75		

4 • קל השלימו את המחולק.

- א. $9 = 12 : \underline{\hspace{2cm}}$ (שארית 5)
- ב. $14 = 25 : \underline{\hspace{2cm}}$ (שארית 3)
- ג. $20 = 30 : \underline{\hspace{2cm}}$ (שארית 11)

5 • קל נכון או לא נכון? תקנו.

- א. $7 = 9 : 78$ (שארית 15)
- ב. בחילוק ב-20 השארית יכולה להיות 19.
- ג. בחילוק ב-20 השארית יכולה להיות 20.
- ד. $9 = 13 : 120$ (שארית 3)

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

קל

6

37 : 9

44 : 6

51 : 8

$$26 : 4$$

43 : 7

31 : 5

שארית 3

שארית 2

שאריט 1

●● בינוני

7

טור א

70 : 8 .1

70 : 9 .2

70 : 11.3

70 : 12.4

70 : 15.5

●● בינוני

8

27 ○ 5 ○ 4 ○

27 ○ 5 ○ 4 ○

27 ○ 7 ○ 4 ○

●● בינוני

9

14

תבניות מלאות יהיו, וכמה ביצים יישארו מחוץ לתבניות?

15

כרטיסים לכל היותר אפשר לקנות, וכמה כסף יישאר?

16

של 50 מקומות. כמה אוטובוסים צריך להזמין? כמה מקומות יישארו פנויים?

17

דרך פתרון:

תשובה:

תשובות – חילוק עם שארית ומשמעות השארית

1 • קל השלימו את השארית.

א. $29 : 4 = 7$ (שארית 1)

ב. $47 : 6 = 7$ (שארית 5)

ג. $83 : 9 = 9$ (שארית 2)

ד. $65 : 8 = 8$ (שארית 1)

ה. $100 : 11 = 9$ (שארית 1)

ו. $58 : 7 = 8$ (שארית 2)

2 • קל חשבו את המנה ואת השארית.

תרגיל	מנה	שארית
$95 : 12$	7	11
$150 : 16$	9	6
$214 : 25$	8	14
$389 : 40$	9	29

3 • קל חשבו בחילוק ארוך את המנה ואת השארית.

תרגיל	מנה	שארית
$500 : 18$	27	14
$763 : 34$	22	15
$1,250 : 46$	27	8
$2,000 : 75$	26	50

4 • קל השלימו את המחולק.

א. $113 : 12 = 9$ (שארית 5)

ב. $353 : 25 = 14$ (שארית 3)

ג. $611 : 30 = 20$ (שארית 11)

5 • קל נכון או לא נכון? תקנו.

א. $78 : 9 = 7$ (שארית 15) **לא נכון** – השארית גדולה מהמחלק; $78 : 9 = 8$ (שארית 6)

ב. בחילוק ב-20 השארית יכולה להיות 19. **נכון**

ג. בחילוק ב-20 השארית יכולה להיות 20. **לא נכון** – השארית קטנה מהמחלק, לכל היותר 19

ד. $120 : 13 = 9$ (שארית 3) **נכון**

6 • קל מיינו את התרגילים לפי השארית.

שארית 1	שארית 2	שארית 3
31 : 5, 43 : 7, 9 : 37	4 : 26, 6 : 44	8 : 51

7 • בינוני התאימו לכל תרגיל את התוצאה שלו.

טור א	טור ב
1. $70 : 8$	4 (שארית 10) 5
2. $70 : 9$	5 (שארית 10) 4
3. $70 : 11$	1 (שארית 6) 8
4. $70 : 12$	3 (שארית 4) 6
5. $70 : 15$	2 (שארית 7) 7

8 • בינוני קראו ובחרו את התשובה הנכונה.

א. 187 תלמידים נוסעים בהסעות של 40 מקומות. כמה הסעות צריך?

4 ○ 5 ● 27 ○

ב. יש 187 שקלים, וכרטיס עולה 40 שקלים. כמה כרטיסים אפשר לקנות?

27 ○ 5 ○ 4 ●

ג. 187 מדבקות מחולקות שווה בשווה ל-40 ילדים. כמה מדבקות נשארות?

27 ● 7 ○ 4 ○

9 • בינוני חלקו בחילוק ארוך ובדקו: $1,000 : 27$.

תשובה אפשרית: $100 : 27 \rightarrow 3$ (81), שארית 19; מורידים $190 : 27 \rightarrow 0$; 7 (189), שארית 1. המנה 37, שארית 1. בדיקה: $1,000 = 999 + 1 = 27 \times 37 + 1$.

10 •• בינוני הסבירו: למה בחילוק ב-15 אי אפשר לקבל שארית 16?

תשובה אפשרית: כי אם נשארו 16, אפשר לתת עוד 15 לכל קבוצה (עוד פעם אחת), ואז המנה גדלה ב-1 והשארית היא 1. השארית תמיד קטנה מהמחלק.

11 ••• אתגר אתגר: מספר קטן מ-100. כשמחלקים אותו ב-12 השארית 7, וכשמחלקים אותו ב-10 השארית 3. מהו המספר?

תשובה אפשרית: מספרים עם שארית 7 בחילוק ב-19: 12, 31, 43, 55, 67, 79, 91. רק 43 מסתיים ב-3. תשובה: 43.

קראו בעיון · כתבו את דרך הפתרון · כתבו תשובה במשפט

בעיות מילוליות

12 • קל בקופסה 100 עפרונות. אורזים אותם בחבילות של 12 עפרונות. כמה חבילות מלאות יהיו, וכמה עפרונות יישארו?

דרך פתרון: $8 \times 12 = 96$; $100 - 96 = 4$;
תשובה: יהיו 8 חבילות מלאות, ויישארו 4 עפרונות.

13 • קל לסיוור בעיר העתיקה בירושלים נרשמו 75 ילדים. בכל רכב 8 מקומות לילדים. כמה רכבים צריך כדי שכל הילדים ייסעו?

דרך פתרון: $9 \times 8 = 72$; $75 - 72 = 3$; נשארו 3 ילדים, לכן צריך עוד רכב: $10 = 9 + 1$
תשובה: צריך 10 רכבים.

14 •• בינוני בלול בקיבוץ אספו בבוקר 500 ביצים. מסדרים אותן בתבניות של 30 ביצים. כמה תבניות מלאות יהיו, וכמה ביצים יישארו מחוץ לתבניות?

דרך פתרון: $16 \times 30 = 480$; $500 - 480 = 20$;
תשובה: יהיו 16 תבניות מלאות, ו-20 ביצים יישארו בחוץ.

15 •• בינוני לבית הספר יש 1,000 ש. לקניית כרטיסים למוזיאון. כרטיס עולה 45 ש. כמה כרטיסים לכל היותר אפשר לקנות, וכמה כסף יישאר?

דרך פתרון: $22 \times 45 = 990$; $1,000 - 990 = 10$; $23 \times 45 = 1,035$ – יותר מ-1,000
תשובה: אפשר לקנות 22 כרטיסים, ויישארו 10 ש.

...אתגר

...אתגר

